

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๑๖

บทบรรณาธิการ

คำถาม ขับรถจักรยานยนต์ประกบด้านข้างรถจักรยานยนต์ของผู้อื่นพร้อมกับดึงแขนเสื้อและพูดให้ส่งทรัพย์สินให้จนรถจักรยานยนต์ล้มลง ผู้เสียหายลุกขึ้นจะวิ่งหนีคนร้ายกอดผู้เสียหายจากทางด้านหลังคล้ายหาคะเป๋าสตางค์ที่ตัวผู้เสียหาย ผู้เสียหายกลัวจึงส่งกระเป๋าให้ไป ดังนี้ เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์สินหรือชิงทรัพย์

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๒๑๒/๒๕๖๓

จำเลยขับรถจักรยานยนต์ประกบด้านข้างรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหาย จำเลยใช้มือดึงแขนเสื้อของผู้เสียหายพร้อมพูดว่า “มีเงิน มีทอง มีของมีค่า เอามาให้หมด” ผู้เสียหายปล่อยมือจากคันบังคับทำให้รถจักรยานยนต์เสียหลักล้มลง ส่วนรถจักรยานยนต์ของจำเลยก็ล้มลงด้วย ผู้เสียหายลุกขึ้นวิ่งหลบหนี แต่จำเลยลุกขึ้นมากอดผู้เสียหายจากทางด้านหลังและคล้ายหาคะเป๋าสตางค์ที่ตัวผู้เสียหาย ผู้เสียหายไม่กล้าขัดขืนจึงส่งกระเป๋าผ้าซึ่งมีเงินอยู่ ๕๐๐ บาท ให้แก่จำเลยไป แม้จำเลยจะมีได้ใช้อาวุธและไม่มีเจตนาทำให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ แต่การที่จำเลยขับรถจักรยานยนต์ประกบผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้หญิงในเวลากลางวันพร้อมทั้งดึงแขนเสื้อผู้เสียหายและพูดให้ผู้เสียหายส่งทรัพย์สินให้เช่นนั้น ถือได้ว่าเป็นการข่มขู่คุกคามผู้เสียหายให้เกิดความกลัวอยู่ในตัวแล้วว่าจำเลยจะใช้กำลังประทุษร้ายหากผู้เสียหายไม่ยอมมอบทรัพย์สินให้ จำเลยหาจำต้องพูดให้ชัดเจนลงไปว่าจะทำร้ายผู้เสียหายหากไม่ส่งมอบทรัพย์สินให้แต่อย่างใดไม่ และการที่จำเลยดึงแขนเสื้อผู้เสียหายในสถานการณ์ที่รถจักรยานยนต์ประกบติดคู่กันอยู่เช่นนั้น จำเลยย่อมเล็งเห็นได้ว่าผู้เสียหายซึ่งอยู่ในภาวะตกใจอาจไม่สามารถควบคุมรถจักรยานยนต์และเสียหลักล้มลงเป็นเหตุให้รับบาดเจ็บได้ กรณีจึงหาใช่เป็นเพียงอุบัติเหตุ นอกจากนั้น เมื่อผู้เสียหายกำลังจะวิ่งหนี จำเลยก็ใช้กำลังกายเข้ากอดรัดผู้เสียหายจากทางด้านหลังไว้แล้วค้นหาทรัพย์สินในตัวผู้เสียหายอันเป็นการใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายอีก การที่จำเลยลักทรัพย์เอากะเป๋าสตางค์เงินของผู้เสียหายไปโดยพฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายอันเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๙ แล้ว หาใช่เป็นเพียงการวิ่งราวทรัพย์สินไม่

คำถาม ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ เมื่อเจ้าหนี้มาทวงถามกลับให้ลูกจ้างบอกเจ้าหนี้ว่าไม่อยู่ เจ้าหนี้จะอ้างเหตุบันดาลโทษกล่าวข้อความหมิ่นประมาทลูกหนี้ ต่อหน้าลูกจ้างของลูกหนี้ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๕๗/๒๕๖๔

จำเลยทั้งสองไปหาโจทก์ที่บ้านเพื่อทวงถามหนี้ซึ่งโจทก์กั้มไปและยังไม่ชำระ แต่โจทก์กลับให้ลูกจ้างบอกจำเลยทั้งสองว่าโจทก์ไม่อยู่ทำให้จำเลยทั้งสองโมโหและกล่าวข้อความต่อหน้าลูกจ้างของโจทก์ การกระทำของจำเลยทั้งสองย่อมเล็งเห็นได้ว่า ข้อความที่กล่าวต่อหน้าลูกจ้างของโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลที่สามนั้นเป็นการใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามซึ่งอาจทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โดยข้อความดังกล่าวทำให้บุคคลที่ได้ยินได้ฟังเข้าใจว่าโจทก์เป็นคนขี้โกง เป็นหนี้แล้วไม่ยอมชดใช้ แม้จะเป็นการกระทำไปด้วยอารมณ์ แต่ก็ต้องถือว่าจำเลยทั้งสองกระทำโดยเจตนา เมื่อข้อความที่จำเลยทั้งสองกล่าวทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียงถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชังจากผู้ที่ได้ยินได้ฟัง การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาทโจทก์

การที่โจทก์กั้มเงินจำเลยทั้งสองไปและยังไม่ชำระ กับให้ลูกจ้างบอกจำเลยทั้งสองว่าโจทก์ไม่อยู่แม้จะเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสองโกรธและกล่าวข้อความนั้นก็ตาม แต่จำเลยทั้งสองก็ชอบที่จะต้องดำเนินการใช้สิทธิตามขั้นตอนของกฎหมาย อีกทั้งการกระทำของโจทก์ที่ไม่ชำระหนี้ให้แก่จำเลยทั้งสอง แม้จะเป็นพฤติกรรมของลูกหนี้ที่ไม่สมควรกระทำ แต่ก็ยังไม่ถึงขนาดที่จะถือว่าเป็นการข่มเหงจำเลยทั้งสองอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมตาม ป.อ. มาตรา ๗๒ อันจะเป็นเหตุให้บันดาลโทษได้

คำถาม เจ้าพนักงานตำรวจมีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมและดูแลความปลอดภัยของผู้ต้องหาแต่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากเหตุอันสมควร หากเกิดเพลิงไหม้ที่ห้องควบคุมผู้ต้องหาทำให้ผู้ต้องหาถึงแก่ความตาย จะมีความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๕๘๑/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหาปฏิบัติหน้าที่เป็นสิบเวรมีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมและดูแลความปลอดภัยของผู้ต้องหา แต่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากเหตุอันสมควร เป็นการกระทำโดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผล คืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ชีวิตของผู้ต้องหา เมื่อจำเลยที่ ๓ กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามภาวะวิสัย และพฤติการณ์ และจำเลยที่ ๓ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้

เพียงพอไม่ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นการกระทำโดยประมาท แม้มีเหตุเพลิงไหม้ทำให้เกิดผลคือความตายของผู้ตายด้วยแต่ก็ไม่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำโดยประมาทของจำเลยที่ ๓ และผลคือความตายของผู้ตายขาดตอนลงเพราะถ้าจำเลยที่ ๓ อยู่ปฏิบัติหน้าที่ย่อมช่วยเหลือผู้ตายได้ทันเนื่องจากห้องทำงานของจำเลยที่ ๓ อยู่หน้าห้องซังเยาเวชนและติดกับห้องซังหญิง ซึ่งขณะนั้นใช้ควบคุมผู้ตายรวมทั้งผู้ตายคนอื่น ผลคือความตายของผู้ตายก็จะไม่เกิดขึ้น ความตายของผู้ตายเป็นผลโดยตรงจากการกระทำโดยประมาทของจำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๓ มีความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑

คำถาม ใช้ถุงพลาสติกซึ่งไม่มีช่องอากาศครอบศีรษะผู้อื่นแล้วใช้เทปกาวพันรอบถุงบริเวณรอบลำคอ จะถือว่ามีเจตนาฆ่าหรือไม่ และจะอ้างว่ากระทำความผิดโดยบันดาลโทสะได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๓๒/๒๕๖๐ จำเลยใช้ถุงพลาสติกซึ่งไม่มีช่องอากาศครอบศีรษะผู้ตาย แล้วใช้เทปกาวพันรอบถุงบริเวณรอบลำคอผู้ตาย แม้จำเลยมิได้ประสงค์จะให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย แต่จำเลยก็ย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าการกระทำดังกล่าวจะทำให้ผู้ตายขาดอากาศหายใจและถึงแก่ความตายได้ จึงถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้ตายแล้ว เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่น

การที่จำเลยจะอ้างว่ากระทำความผิดโดยบันดาลโทสะได้นั้นจะต้องปรากฏข้อเท็จจริง ว่าจำเลยถูกผู้ตายข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมก่อน และต้องเป็นการกระทำความผิดในขณะที่ถูกผู้ตายข่มเหงด้วย ก่อนเกิดเหตุ จำเลยกับผู้ตายมีปากเสียงทะเลาะกันในขณะที่จำเลยขับรถยนต์มากับผู้ตาย แม้จำเลยอ้างว่าผู้ตายทุบตีและถีบจำเลยจนทำให้รถยนต์เสียหลักไปชนกับขอบทางด่วน แต่สาเหตุที่ผู้ตายกระทำต่อจำเลยเกิดจากจำเลยหลอกลวงให้ผู้ตายไปพบเพื่อดูรถยนต์ที่จะนำมาตีใช้หนี้ให้แก่ผู้ตาย ซึ่งจำเลยมีส่วนผิดอยู่ด้วย เมื่อจำเลยใช้เข็มขัดพลาสติกรัดสายไฟมัดมือมัดเท้า ใช้เทปปิดปากผู้ตาย และถอดเสื้อผ้าของผู้ตายออกทิ้งไปแล้ว ผู้ตายย่อมไม่อาจกระทำการอันเป็นการข่มเหงจำเลยอย่างร้ายแรงต่อไปได้ การที่จำเลยยังคงใช้ถุงพลาสติกคลุมศีรษะผู้ตายและใช้เทปมัดถุงพลาสติกครอบคอผู้ตายจนแน่นโดยอ้างว่ายังคงได้ยินเสียงผู้ตายคำทอและข่มขู่จะทำร้ายภริยาและบุตรของจำเลย จนทำให้ผู้ตายขาดอากาศหายใจและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมานั้น ย่อมไม่อาจรับฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดใน

ขณะที่ถูกผู้ตายข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็น
กระทำความผิดโดยบันดาลโทสะ

คำถาม ผู้เสียหายมอบเงินให้อยู่ในความครอบครองของจำเลยแล้ว จำเลยวางแผน
ให้พวกจำเลยมาแย่งเอาเงินไปในระหว่างเดินทางไปธนาคาร เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๑๖/๒๕๖๐ ผู้เสียหายประกอบกิจการร้าน ซี. จำเลย
เป็นพนักงานของผู้เสียหายมีหน้าที่ดูแลกิจการในร้าน ซี. และนำเงินรายได้ของร้านไปฝาก
ธนาคารโดยเมื่อพนักงานของร้านขายสินค้าได้แล้วจะนำเงินที่ได้รับจากลูกค้าใส่ซอง
หย่อนลงไปในตัวนิรภัยของร้าน ซึ่งจำเลยเป็นผู้ถือกุญแจตัวนิรภัยเพียงคนเดียวและไม่มีสิทธิ
นำเงินรายได้ดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว เวลาประมาณ ๑๓ นาฬิกา ของทุกวัน จำเลยต้อง
นำกุญแจไปไขตัวนิรภัยนำเงินรายได้ของร้านออกมาแล้วไปตรวจนับต่อหน้า ส. และ ท.
เมื่อทราบจำนวนเงินรายได้แล้ว ส. จะเขียนใบนำฝากเงิน และมอบสมุดบัญชีของตนเอง
ให้จำเลย จากนั้นจำเลยจะขับรถยนต์นำเงินพร้อมสมุดบัญชีและใบนำฝากไปฝากเงิน
ที่ธนาคาร วันรุ่งขึ้นจำเลยต้องนำใบรับฝากเงินที่มีตราประทับจากธนาคารส่งคืนให้แก่
ผู้เสียหายเพื่อตรวจสอบยอดเงินที่นำไปฝากธนาคารว่าครบถ้วนหรือไม่ วันเกิดเหตุ ธ.
บุตรของ ท. ได้ร่วมตรวจนับเงินกับจำเลยแล้วมอบเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลย
นำไปฝากธนาคาร หลังจากนั้นจำเลยร่วมกับพวกเขาเงินนั้นไป การที่จำเลยใช้กุญแจไข
ตัวนิรภัยนำเงินรายได้ของร้าน ซี. ออกมาแล้วนำไปตรวจนับต่อหน้า ส. และ ท. เป็น
เพียงการทำงานในหน้าที่ดูแลเงินชั่วคราวเท่านั้น หากเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายได้มอบการ
ครอบครองเงินให้แก่จำเลยโดยเด็ดขาดไม่ ดังนี้ **ขณะนั้นจำเลยจึงไม่ใช่ผู้ครอบครอง
เงินของผู้เสียหาย** แต่เมื่อจำเลยเอาเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ของผู้เสียหายไป
หลังจากที่ผู้เสียหายตรวจสอบแล้วมอบให้จำเลยนำไปฝากเข้าบัญชีของผู้เสียหายที่
ธนาคาร กรณีจึงถือได้ว่าขณะนั้นผู้เสียหายได้มอบเงินจำนวนดังกล่าวให้อยู่ในความ
ครอบครองของจำเลยแล้วเพราะจำเลยต้องถือและรักษาเงินจำนวนนั้นจนกระทั่งนำไป
ฝากเข้าบัญชีของผู้เสียหายที่ธนาคารให้เรียบร้อย การที่จำเลยวางแผนให้พวกจำเลย
มาแย่งเอาเงินไปในระหว่างเดินทางไปธนาคารจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ เมื่อ
ความผิดฐานดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้ และผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้ว
สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ